

MATTHEÛS

23:15-22

Jezus veroordeelt de verdorven
bekeringsijver en misleidende eden van de
schriftgeleerden en Farizeeën.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/mattheus/23-15-22

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Proselieten en bekering tot het jodendom	5 min	3
2	Motieven voor evangelisatie	4 min	5
3	Verdorven geloof maakt slechte bekeerlingen	7 min	7
4	De betekenis en functie van eden	4 min	10
5	Misbruik van eden en oprechte eerlijkheid	3 min	12
	Om verder te lezen		13

1

Proselieten en bekering tot het jodendom

In Mattheüs 23 staat een reeks veroordelingen die Jezus uitspreekt over de schriftgeleerden en Farizeeën. Zij waren in Zijn tijd de godsdienstige leiders en leraren in de synagogen. Daarom zagen veel gewone godsdienstige Joden niet alleen tegen hen op als leermeesters, maar ook als voorbeelden. Het enige probleem was dat sommige van deze mannen als leraren nog niet eens zo slecht waren, als je kijkt naar het waarheidsgehalte van wat ze zeiden, maar hun leven was een leugen. Ze waren huichelaars, zoals Jezus telkens zei. Het woord huichelaar betekent een acteur, een toneelspeler, iemand die een rol speelt om een ander ervan te overtuigen dat hij iemand anders is dan wie hij werkelijk is.

Er staan nogal wat van deze wee-uitroepen in dit hoofdstuk. De eerste stond in de verzen 13 en 14, die we in onze vorige bijeenkomst hebben bekeken. We komen nu bij vers 15, maar laat ik die andere twee eerst voorlezen, zodat we weer helemaal bij zijn. Toen Jezus deze schriftgeleerden en Farizeeën te midden van de menigte begon toe te spreken, zei Hij:

Maar wee u, schriftgeleerden en Farizeeën, huichelaars, want u sluit het Koninkrijk der hemelen voor de mensen; u gaat er immers zelf niet binnen, en hen die er binnen willen gaan, laat u er niet binnengaan. Wee u, schriftgeleerden en Farizeeën, huichelaars, want u eet de huizen van de weduwen op, en voor de schijn bidt u lang; daarom zult u een des te zwaarder oordeel ontvangen. Wee u, schriftgeleerden en Farizeeën, huichelaars, want u reist zee en land af om één proseliet te maken, en als hij het geworden is, maakt u hem een kind van de hel, dubbel zo erg als u.

MATTHEÛS 23:13-15

Dat is werkelijk een heel krachtige uitspraak. Hij zei dat de Farizeeën land en zee afreizen om één proseliet te winnen. Weet je wat een proseliet is? De term proselitisme verwijst tegenwoordig naar het maken van bekeerlingen. De reden daarvoor is dat een proseliet binnen de Joodse godsdienst een heiden was die zich tot het Joodse geloof had bekeerd. Het Joodse geloof was natuurlijk het geloof dat in de Wet van Mozes werd omschreven. Die Wet was aanvankelijk alleen aan het Joodse volk gegeven, aan de natie Israël. Maar buiten de natie Israël waren er mensen van andere rassen die soms over de Joodse godsdienst hoorden. Ze raakten onder de indruk van de inhoud ervan, geloofden in de God van Israël en wilden zich erbij aansluiten. Ze zagen de deugdzzaamheid en juistheid ervan in, en zo werden ze zelf Joden.

Ze konden natuurlijk geen Joden naar ras worden. Je kunt je genealogie en je afkomst niet veranderen. Maar ze konden wel Joden worden wat godsdienst en geloof betreft. Wanneer een heiden deze stap werkelijk zette, werd hij een proseliet genoemd. In de tijd van Jezus waren er twee soorten heidenen die het jodendom tot op zekere hoogte hadden omarmd. Er waren de proselieten. Zij waren helemaal overgegaan, hadden zich laten besnijden en hadden de hele Wet van Mozes omarmd. In wezen werden zij als Joden beschouwd, ook al hadden ze een heidense achtergrond.

Daarnaast waren er degenen die godvrezenden werden genoemd. Dat waren heidenen die geen Joden waren geworden. Ze hadden er nog niet voor gekozen zich te laten besnijden of iets dergelijks, maar ze geloofden wel dat de God van Israël een goede God was en voelden zich aangetrokken tot de moraal van het jodendom. Er waren dus proselieten en godvrezenden die als heidenen geboren waren en in verschillende mate met de Joodse godsdienst verbonden waren.

Een proseliet is dus iemand die zich tot een andere godsdienst heeft bekeerd. Wanneer Jezus zei dat de schriftgeleerden en Farizeeën land en zee afreizen om één proseliet te winnen, betekent dit dat ze naar de heidense landen gaan waar heidenen wonen. Ze doen veel moeite en maken misschien hoge kosten om één heiden ervan te overtuigen Jood te worden. Eigenlijk is dat heel mooi om te doen. Veel mensen willen proselitisme tegenwoordig als een haatmisdrijf definiëren. Dat is waar. Op sommige plaatsen zijn er mensen die zeggen dat een poging om iemand tot jouw godsdienst te bekeren een uiting van haat is tegenover die persoon en tegenover de eerdere godsdienst waarvan je hem afbrengt.

Dit toont natuurlijk hoe dwaas het is dat woorden op een bepaalde manier gebruikt en verkeerd uitgelegd kunnen worden. Er is niets haatdragends aan een poging om iemand te bekeren. Alleen al het feit dat je hem tot je eigen godsdienst probeert te bekeren, betekent dat je denkt dat jouw godsdienst iets goeds bevat wat ook goed voor hem zou zijn. Natuurlijk bedrijven slechte godsdiensten ook proselitisme. Maar ze doen dat omdat ze denken dat ze goede godsdiensten zijn. En omdat ze denken dat ze goed zijn, denken ze dat ze voor iedereen goed zijn. Wanneer je denkt dat iets goed is voor iemand, het hem aanbiedt en hem ervan probeert te overtuigen het te omarmen, doe je dat niet omdat je hem haat, maar omdat je om hem geeft en bezorgd bent om zijn welzijn.

2

Motieven voor evangelisatie

Er zijn vaak tactloze en ondiplomatieke mensen die tegenover ongelovigen het christendom vertegenwoordigen en hen ertoe proberen te brengen het te omarmen. Soms doen ze dat door te benoemen wat er mis is met de geloofssystemen die deze mensen al aanhangen. Dat betekent niet dat ze die mensen haten. Het kan zijn dat ze eenvoudigweg zien dat de godsdienst die deze persoon al heeft gebrekkig is en dat die persoon veel beter af zou zijn als hij de waarheid omarmde. Ik weet dat dit de meeste christenen motiveert wanneer ze proselieten proberen te maken. Ik weet niet wat de schriftgeleerden en Farizeeën motiveerde wanneer zij proselieten probeerden te maken. Misschien hadden ze zichzelf ervan overtuigd dat ze de heidenen een grote dienst bewezen. Ik weet zeker dat ze zichzelf dat zouden hebben voorgehouden. Al zijn er natuurlijk ook andere redenen en motieven die iemand ertoe kunnen brengen eropuit te gaan en mensen tot zijn godsdienst te bekeren. Eén motief kan zijn dat je onder de mensen van jouw godsdienst bekend komt te staan als iemand die doeltreffend bekeerlingen wint. Misschien is het omdat dit je ego streelt doordat het laat zien hoe goed je mensen kunt overtuigen, of eenvoudigweg je toewijding aan je godsdienst. Het feit dat je mensen voor je godsdienst kunt winnen en dat ook doet, zou je een behoorlijke reputatie kunnen bezorgen. En het verlangen naar die reputatie kan een van de dingen zijn die sommige mensen tot evangelisatie motiveert.

Naar mijn mening lijken de meeste mensen die ik ken en die evangelisatie bedrijven, dat te doen uit oprechte bezorgdheid voor degenen die ze proberen te bereiken. Maar als je de menselijke natuur kent, is het helemaal niet ondenkbaar dat sommigen evangelisatie zouden bedrijven om onder christenen een goede reputatie te krijgen: „Deze man is een doeltreffende evangelist, een doeltreffende zielwinner. Kijk eens naar al die mensen, al die kerfjes op zijn Bijbel, die hij heeft bekeerd.”

Ik kan me gemakkelijk voorstellen dat bij ieder mens, zelfs bij een zielwinner die met de beste motieven mensen probeert te bereiken en bekeerlingen maakt, de motieven enigszins minder zuiver kunnen worden nadat hij enig succes heeft gehad en mensen onder de indruk beginnen te raken. Nu wil hij eropuit gaan en nog meer bekeerlingen maken, omdat hij de waardering die hij van het lichaam van Christus ontvangt werkelijk waardeert.

Een ander slecht motief voor evangelisatie zou mogelijk kunnen zijn dat iemand onzeker is. Zo iemand kan lid zijn van een heel kleine minderheidssekte, of misschien zelfs van een christelijk kerkgenootschap, maar hij heeft het gevoel dat de wereld hem in aantal overtreft. Het geeft een heel onzeker gevoel wanneer je deel uitmaakt van een groep die een minderheid vormt ten opzichte van de mensen die het met die groep oneens zijn of haar zelfs haten. Dus hoe meer bekeerlingen je maakt, hoe meer mensen je aan jouw kant hebt. Als jouw groep de overheersende groep wordt, voel je je opeens veel zekerder.

Eerlijk gezegd denk ik dat er mensen zijn bij wie dit eenvoudigweg speelt met betrekking tot hun kerk, tegenover de andere kerken in hun stad. Het is niet zo dat hun godsdienst een andere godsdienst is. Het kan zijn dat twee verschillende baptistengemeenten, twee verschillende gemeenten van de Assemblies of God, of twee andere soortgelijke gemeenten in dezelfde stad elkaars rivalen zijn. Misschien streven ze er allebei naar de grootste gemeente van hun kerkgenootschap in die stad te zijn. Of misschien willen ze alleen maar dat hun kerkgenootschap het succesvolste kerkgenootschap in die stad is, in tegenstelling tot andere kerkgenootschappen.

Mensen voor hun groep winnen is een van de manieren waarop ze hun groep sterker en groter maken en zichzelf belangrijker en zekerder laten voelen, omdat ze weten dat ze bij de snelst groeiende groep horen. Daardoor krijgen ze dus een goed gevoel over de

groep waarvan ze deel uitmaken.

Ik besef dat dit soort motivatie in sommige harten werkzaam is, maar ik weet niet welk motief werkzaam was in de harten van de Farizeeën toen zij land en zee doorkruisten om één proseliet te maken. Eén ding kunnen we zeker weten: hun motieven waren in werkelijkheid niet erg goed, want Jezus veroordeelt hen omdat ze dit deden.

3

Verdorven geloof maakt slechte bekeerlingen

Het was niet zo dat ze iets verkeerd deden door te proberen heidenen tot het jodendom te bekeren. Dat was eigenlijk een behoorlijke zaak om te doen. Heidenen waren afgodenaanbidders en waren daarom vijanden van de ware God. Als iemand hen voor de zuiverste vorm van het jodendom had gewonnen, zou hij deze heidenen met de ware God in aanraking hebben gebracht en hen uit hun duisternis naar een groter licht hebben gebracht. Dat zou iets positiefs zijn geweest.

Het probleem was dat de vorm van het jodendom die de Farizeeën beoefenden verdorven was. Ze waren zelf huichelaars. Ze maakten hoofdzaken van bijzaken.

Blinde leiders, die de mug uitziften maar de kameel doorslikken.

MATTHEÛS 23:24

Ze verwaarloosden de belangrijkere zaken van de wet, terwijl ze mensen ondertussen zeer veroordelende maatstaven oplegden met betrekking tot onbeduidende rituele kwesties. Deze mensen hadden een zeer verdorven vorm van het jodendom, en meer mensen tot dat verdorven jodendom bekeren was geen grote eer en ook geen grote dienst om te verrichten.

Jezus zei dat ze, nadat ze grote moeite hadden gedaan om één proseliet te maken, het volgende met hem zouden doen zodra ze een bekeerling hadden gemaakt:

dan zouden ze van hem een twee keer zo erg kind van de hel maken als ze zelf waren.

Dit is waarschijnlijk een hyperbool. Het hoeft niet zo te zijn dat iedere bekeerling die ze maakten twee keer zo slecht zou worden als zij. Maar wat Hij zegt, is dat iemand tot bekering brengen iets behoort te zijn wat het leven van die persoon verbetert. Als iemand vanuit een valse godsdienst tot een waar geloof wordt bekeerd, zou dat een geweldige verbetering in zijn leven moeten zijn. Maar wanneer de Farizeeën iemand tot hun vorm van het jodendom bekeerden, maakte dat die persoon goddelozer. Het verdierf hem.

Wat dit duidelijk maakt, is dat niet alle zielwinning werkelijk tot wenselijke gevolgen zal leiden. De godsdienst, of de vorm van godsdienst, waarvoor mensen worden gewonnen, zal bepalen of het goed voor hen was dat ze werden gewonnen of niet.

A. W. Tozer wijst hierop in een van zijn redactionele artikelen. Ik denk dat het in zijn boek **Paths to Power** stond. Hij zei dat een opwekking op zichzelf niet is wat we het hardst nodig hebben. Wat we het hardst nodig hebben, is reformatie. Reformatie betekent dat er schoon schip wordt gemaakt in de gemeente. De gemeente wordt hervormd, zodat ze niet zo verdorven is, zodat ze niet zoveel vruchteloze tradities heeft, zodat ze trouwer is aan het Woord van God, daadwerkelijk meer de waarheid predikt en de juiste motieven heeft. Als je het religieuze huis eenmaal hebt schoongemaakt, is het prima als er vervolgens veel bekeerlingen worden binnengebracht. Maar hij zei dat de gemeente in haar huidige toestand zo dringend hervormd moet worden, omdat ze zo werelds is en zich zozeer heeft verbonden aan leringen van mensen in plaats van aan de Schrift, dat je mensen geen dienst bewijst door hen ertoe te bekeren. Een verdorven gemeente maakt bekeerlingen naar haar eigen aard. Ze verbreidt haar eigen soort godsdienst.

De Farizeeën waren daar een goed voorbeeld van. Ze maakten bekeerlingen, maar die bekeerlingen werden net zo slecht als, of erger dan, de religieuze leiders die hen bekeerden. Wat voor de Farizeeën nodig zou zijn, was dat ze betere Joden werden, oprechtere mensen werden en godvruchtig werden. Als ze dan bekeerlingen maakten, konden de bekeerlingen die ze maakten door hun onderricht en hun voorbeeld godvruchtiger worden gemaakt.

Ik geloof dat dit ook sterk van toepassing is op de hedendaagse gemeente, want ik ben het met dr. Tozer eens dat de gemeente tegenwoordig voor een groot deel heel ver van het Woord van God is afgedwaald. Ik heb het niet over de vrijzinnige kerken. Ik heb het over evangelische gemeenten. Die hebben in zeer grote mate hun geïstitutionaliseerde tradities, waardoor ze met andere gemeenten concurreren, waardoor ze waarde hechten aan bouwprojecten, ledenwervingsacties, geldinzamelingsacties en het soort dingen dat cynisme oproept bij buitenstaanders, en terecht. Daarbij wordt alles wat Jezus heeft gezegd genegeerd om iets anders te bevorderen.

Waar heeft Jezus bijvoorbeeld ooit gesproken over de noodzaak om een gebouw neer te zetten of een bestaand gebouw uit te breiden? Dat is nooit gebeurd. Wanneer heeft Jezus ooit gezegd dat je een groot aantal bekeerlingen moest maken? Dat heeft Hij niet gezegd. Hij had zelfs veel volgelingen en joeg hen weg door Zijn harde uitspraken. Vijfduizend mannen, plus vrouwen en kinderen, volgden Hem. Hij maakte een paar opmerkingen en hield uiteindelijk nog maar twaalf mensen over in Johannes 6. Jezus deed niet mee aan het spel van de aantallen.

Er zijn zoveel dingen waarin Jezus liet zien dat Zijn motieven zuiver waren, terwijl hedendaagse gemeenten daarin niet op Hem lijken. Binnen het hedendaagse evangelicalisme is er zoveel wat niet op Jezus en Zijn onderwijs lijkt, dat het misschien een daad van barmhartigheid is dat God onze gebeden om opwekking niet heeft verhoord. Als die gebeden werden verhoord, zou dat een enorme toestroom van nieuwe bekeerlingen betekenen. Die zouden al snel worden gemaakt tot kopieën van de bestaande religieuze mensen, en dat is eigenlijk niet erg goed. Je kunt een bekeerling tweemaal zozeer tot een kind van de hel maken als je zelf bent.

Wat dringend nodig is, is dat de gemeenten op Christus gaan lijken, trouw worden aan de Schriften, doen wat de Bijbel zegt en het soort tradities wegdoen dat de godsdienst bederft. Geïstitutionaliseerde godsdienst raakt vaak verdorven, en tot op zekere hoogte is dat zelfs in de betere kringen van het evangelicalisme gebeurd. Ik beweer niet dat ik hiervan vrijgesteld ben. Ik probeer niet meneer Heiliger-dan-jij te zijn. Ik constateer eenvoudigweg een ontwikkeling. Ik weet zeker dat ik ook mijn blinde vlekken heb. Maar wat ik zeg, is dat de Farizeeën deze fout maakten. Wij zouden niet dezelfde fout hoeven te maken.

Iemand bekeren is niet altijd een verbetering. Want als de mensen die anderen bekeren en beïnvloeden zelf een leven leiden dat God niet behaagt, zullen ze onder hun bekeerlingen eenvoudigweg meer van hetzelfde voortbrengen. Dat was wat de Farizeeën deden. We hebben dringend een gemeente nodig die rein en heilig is, zodat mensen die ertoe worden bekeerd niet tot kinderen van de hel worden gemaakt, maar tot kinderen van God.

4

De betekenis en functie van eden

Hier volgt nog een wee-uitspraak:

Wee u, blinde leiders, die zegt: Heeft iemand gezworen bij de tempel, dan betekent dat niets; maar heeft iemand gezworen bij het goud van de tempel, dan is hij aan die eed gebonden. Dwazen en blinden! Want wat is meer, het goud of de tempel, die het goud heiligt? En: heeft iemand gezworen bij het altaar, dan betekent dat niets; maar heeft iemand gezworen bij de gave die daarop ligt, dan is hij aan die eed gebonden. Dwazen en blinden! Want wat is meer, de gave of het altaar, dat de gave heiligt? Wie daarom zweert bij het altaar, die zweert daarbij en bij alles wat daarop ligt; en wie zweert bij de tempel, die zweert daarbij en bij Hem Die daarin woont; en wie zweert bij de hemel, die zweert bij de troon van God en bij Hem Die daarop zit.

MATTHEÛS 23:16-22

Waar gaat dit allemaal over? Jezus spreekt over de in Zijn tijd heel gebruikelijke gewoonte om een overeenkomst met een eed te bekrachtigen. Tegenwoordig bekrachtigen we, vanwege ons cynisme over de menselijke natuur, een overeenkomst over het algemeen niet met een handdruk of een eed. We moeten het op schrift hebben, zodat de advocaten zich ermee kunnen bemoeien als iemand zijn

verplichtingen niet nakomt. Schriftelijke contracten zijn zo goed als vereist, omdat we weten dat mensen oneerlijk zijn. Wanneer twee partijen afspreken iets te doen wat elk van hen iets zal kosten, bestaat altijd de mogelijkheid dat de een of de ander, of allebei, op de een of andere manier zullen proberen eronderuit te komen en de ander te bedriegen. Daarom wordt tegenwoordig alles bij zulke afspraken juridisch vastgelegd in contracten.

Die binden beide partijen en leggen hun verplichtingen vast, enzovoort. Als iemand zijn verplichtingen uit zo'n contract niet nakomt, volgt er een rechtszaak.

In de tijd dat mensen iets minder cynisch waren over de menselijke natuur, maar wel wisten dat mensen niet altijd te vertrouwen waren, werd een overeenkomst bijvoorbeeld in de Joodse samenleving in Jezus' tijd met een eed bekrachtigd. Dat betekende dat een partij die ergens mee instemde en een belofte deed, die bekrachtigde door te zeggen: 'Ik zweer bij...' Het volgende woord was dan iets waarvoor beide partijen respect hadden. 'Ik zweer bij God. Ik zweer bij de tempel. Ik zweer bij dit. Ik zweer bij dat.' Datgene waarbij werd gezworen, was iets verhevens dat door beide partijen werd erkend en geëerd.

Zoals er in Hebreeën hoofdstuk 6 staat:

Want wanneer mensen een eed afleggen, zweren ze altijd bij iets wat groter is dan zichzelf.

De reden daarvoor was dat ze hiermee zeiden: 'Misschien vertrouw je mijn karakter niet, maar dat van God zul je beslist wel vertrouwen. Daarom zweer ik dit bij de Naam van God.' De implicatie is dat als ik oneerlijk blijk te zijn terwijl ik bij de Naam van God heb gezworen, ik smaad breng over het karakter van God Zelf. Men ging ervan uit dat niemand dat zou durven.

Door te zeggen: 'Ik zweer bij God' — en mensen doen dit nog steeds in een rechtszaal wanneer ze een getuigenis afleggen: 'Ik zweer de waarheid te vertellen, de hele waarheid en niets dan de waarheid, zo waarlijk helpe mij God' — zweer je in feite tegenover God. Wanneer je bij God zweert, is de implicatie dat je nooit zo weinig

eerbied voor God zou hebben dat je onder zo'n eed zou liegen. Wanneer mensen zo'n eed aflegden, was die even geldig als het ondertekenen van een contract. Men geloofde hen op hun woord.

5

Misbruik van eden en oprechte eerlijkheid

Jezus sprak elders in de Bergrede, in Mattheüs hoofdstuk 5, over eden. Hij zei tegen Zijn discipelen:

Hij zei tegen Zijn discipelen dat zij beter helemaal geen eden konden gebruiken.

Dit is de reden: de Farizeeën hadden een heel stelsel van eden opgesteld. Sommige waren bindend en andere niet. Er was een juridisch deskundige voor nodig om te weten welke bindend waren en welke niet. Bij gewone transacties wisten de Farizeeën uiteraard welke eden bindend waren en welke niet. Degene met wie ze zaken deden, wist dat misschien niet.

Ze hadden bepaald dat zweren bij het altaar niet bindend was, maar als je zwoer bij de gave op het altaar, bond dat je wel. Als je zwoer bij de tempel, bond dat je niet, maar als je zwoer bij het goud van de tempel, bond dat je wel. Dit zijn de muggenzifterige details van hun traditie die ze hadden ontwikkeld.

Als je iemand ervan wilde overtuigen dat je de waarheid sprak, kon je zeggen: 'Ik zweer bij de tempel.' Degene tegen wie je sprak, zou dan aannemen: 'Goed, dan moet je wel de waarheid spreken.' Maar wanneer je vervolgens je verplichting niet nakwam, zou diegene zeggen: 'Wat gebeurt hier? Je hebt bij de tempel gezworen. Waarom heb je je niet aan je afspraak gehouden?' Dan zou je zeggen: 'Ja, maar ik heb niet bij het goud van de tempel gezworen. Dat had je moeten nagaan. Zweren bij de tempel is niet bindend, maar zweren bij het goud van de tempel is wel bindend.'

Jezus zegt:

Dwazen, wat zijn jullie toch blind, beseffen jullie niet dat als je zweert bij het goud van de tempel of bij de tempel zelf, je nog steeds bij God zweert?

Waar je ook bij zweert — de tempel, het altaar, je eigen hoofd of Jeruzalem zelf — je zweert bij God, want je zweert voor Gods aangezicht. En God verwacht dat je eerlijk bent in alles wat je doet.

De Farizeeën waren niet eerlijk. Ze hadden het hele gebruik van eden veranderd in nog een manier om mensen te bedriegen. Dat was iets waar Jezus zeer ontstemd over was. Er staat in Prediker hoofdstuk 5:

Wees behoedzaam wanneer je het huis van God binnengaat en wees niet te snel met het afleggen van eden, want God schept geen behagen in dwazen.

Daar in Prediker 5 wordt ons gezegd dat het beter is helemaal geen eed af te leggen dan er een af te leggen en die te breken.

Jezus zei in Mattheüs hoofdstuk 5 dat het beter is gewoon helemaal geen eden af te leggen. Zeg gewoon ja en houd je net zo trouw aan je woord als wanneer je een eed had afgelegd. Zeg nee en laat het ook werkelijk nee zijn. Dat wil zeggen: spreek altijd de waarheid, zozeer dat een eed geen verschil zou maken. Als je ja zegt, bedoel je ja. Als je nee zegt, bedoel je nee. Je zou niet eerlijker zijn wanneer je een eed aflegde dan wanneer je dat niet deed, want je bent zonder uitzondering en altijd eerlijk.

Dat zou voor godsdienstige leiders beslist een goede gewoonte zijn: altijd eerlijk zijn. Maar dat is bepaald niet wat we in veel gevallen aantreffen. De schriftgeleerden en Farizeeën waren zeker goede voorbeelden van het verkeerde soort leiders, die bedrog zouden plegen als dat in hun voordeel was. Dit was nog een reden waarom Jezus het wee over hen uitsprak.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Mattheüs 23:13-15
- Mattheüs 23:24
- Mattheüs 23:16-22

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.